

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2005-2006

2 DÉCEMBRE 2005

Proposition de loi modifiant l'article 757 du Code judiciaire, relatif au huis clos en matière familiale

(Déposée par Mme Christine Defraigne)

DÉVELOPPEMENTS

Les procédures qui touchent à la vie intime des personnes sont en principe, comme presque toutes les autres procédures, publiques.

Or, les magistrats souvent conscients des difficultés que cela peut engendrer, dans le cadre par exemple, de divorce de certains notables, décident parfois que l'audience se déroulera à huis clos.

Le Code judiciaire prévoit actuellement que pour tout ce qui concerne les droits et devoirs respectifs des époux, ainsi que tout ce qui est lié à leur régime matrimonial, la procédure se déroule à huis clos (1).

Cela concerne par exemple la procédure pour l'application des articles 221 et 223 du Code civil qui traitent de la séparation provisoire entre époux devant le juge de paix, où ce dernier peut aller jusqu'à fixer provisoirement une résidence séparée pour les époux.

Il est dès lors surprenant de constater que pour une séparation provisoire, réglée dans tous ses aspects par le juge de paix, la procédure se déroule en chambre du conseil, alors que pour un divorce la procédure soit publique.

De même lorsque des parents s'entre-déchirent sur la garde d'un enfant devant le juge de la jeunesse après un divorce, la loi ne prévoit pas que ce « déballage » se

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2005-2006

2 DECEMBER 2005

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 757 van het Gerechtelijk Wetboek, betref- fende het sluiten der deuren in familie- zaken

(Ingediend door mevrouw Christine Defraigne)

TOELICHTING

Vandaag de dag zijn de procedures die betrekking hebben op het privéleven, zoals nagenoeg alle andere procedures, in principe openbaar.

Nu zijn de magistraten zich vaak bewust van de moeilijkheden die dit kan veroorzaken, in het kader van de echtscheiding van sommige notabelen bijvoorbeeld. Daarom beslissen zij soms de zitting achter gesloten deuren te laten verlopen.

In het Gerechtelijk Wetboek is thans bepaald dat de procedure achter gesloten deuren plaatsvindt voor alles wat betrekking heeft op de wederzijdse rechten en verplichtingen van de echtgenoten en wat verband houdt met hun huwelijksvermogensstelsel (1).

Het gaat hier bijvoorbeeld om de procedure voor de toepassing van de artikelen 221 en 223 van het Burgerlijk Wetboek, die handelen over de voorlopige scheiding tussen echtgenoten voor de vrederechter, waarin deze laatste kan gaan tot het voorlopig bepalen van een gescheiden verblijfplaats voor de echtgenoten.

Het is dan ook verrassend vast te stellen dat met betrekking tot een voorlopige scheiding, waarvan alle aspecten door de vrederechter worden geregeld, de procedure zich afspeelt in de raadkamer, terwijl voor een echtscheiding de procedure openbaar is.

Ook wanneer ouders na een echtscheiding elkaar voor de vrederechter verscheuren over de bewaring van een kind, bepaalt de wet niet dat dit « buiten-

(1) Article 1253^{quater} du Code judiciaire.

(1) Artikel 1253^{quater} van het Gerechtelijk Wetboek.

fasse à huis clos. Or, cette publicité n'est pas forcément adéquate dans ce type de litige. Cela porte préjudice aux parents mais aussi aux enfants qui subissent déjà la situation de leurs parents souvent avec difficultés.

Il semble donc opportun de rendre toutes les procédures qui touchent à la vie strictement privée des personnes, à savoir celles qui traitent des relations familiales au sens large, non accessibles aux tiers. Nombreux sont les praticiens du droit, magistrats, avocats, ... qui ont déjà exprimé leur volonté de voir ces différentes procédures se dérouler à l'abri des regards et des oreilles non concernés.

La présente proposition instaure donc le huis clos dans toutes les matières qui traitent des divorces, des actions en filiation, de l'autorité parentale, des procédures traitées par le juge de la jeunesse, ...

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Le texte actuel de l'article 757 du Code judiciaire prévoit que sauf les exceptions prévues par la loi, les plaidoyers, rapports et jugements sont publics.

Afin d'éviter de devoir modifier différents articles du Code judiciaire ainsi que de la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse, il a semblé plus clair et plus pratique de faire un ajout à l'article 757 en précisant que les procédures qui traitent des droits de la famille *sensu lato* se déroulent en chambre du conseil.

Les chapitres XI, XI_{bis}, XII et XII_{bis} du Code judiciaire concernent respectivement les différentes procédures de divorce, la mutabilité des conventions matrimoniales, les pensions alimentaires et les demandes relatives à la protection des droits de garde et de visite transfrontalières.

À cela il y a lieu d'ajouter la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse.

Christine DEFRAIGNE.

hangen van de vuile was » achter gesloten deuren moet plaatsvinden. Nu is deze openbaarheid niet noodzakelijk op zijn plaats in dit soort geschil. Zij berokkent schade aan de ouders, maar ook aan de kinderen, die het reeds vaak moeilijk hebben met de situatie van hun ouders.

Bijgevolg is het wenselijk alle procedures die betrekking hebben op het strikt persoonlijke leven, te weten die welke handelen over familiebetrekkingen in de ruime zin, niet toegankelijk te maken voor derden. Vele rechtspractici, magistraten, advocaten, ... hebben reeds de wens geuit dat deze verschillende procedures afgeschermd zouden worden voor de oren en ogen van mensen die er niet bij betrokken zijn.

Dit voorstel voert dus het sluiten der deuren in voor alle aangelegenheden die handelen over echtscheidingen, vorderingen inzake afstamming, het ouderlijk gezag, procedures die worden behandeld door de jeugdrechter, ...

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De huidige tekst van artikel 757 van het Gerechtelijk Wetboek stelt dat de pleidooien, de verslagen en de vonnissen openbaar zijn, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

Teneinde te voorkomen dat de verschillende artikelen van het Gerechtelijk Wetboek, alsook de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming moeten worden gewijzigd, leek het duidelijker en handiger artikel 757 aan te vullen met de verduidelijking dat de procedures die handelen over de familierechten *sensu lato*, in de raadkamer plaatsvinden.

De hoofdstukken XI, XI_{bis}, XII en XII_{bis} van het Gerechtelijk Wetboek hebben respectievelijk betrekking op de verschillende procedures inzake echtscheiding, de veranderlijkheid van huwelijksvoorraarden, de uitkeringen tot levensonderhoud en de verzoeken betreffende de bescherming van het grensoverschrijdend hoederecht en bezoekrecht.

De wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming moet daaraan worden toegevoegd.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 757 du Code Judiciaire est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit :

« En tout état de cause, les procédures visées aux chapitres XI, XI_{bis}, XII et XII_{bis} du livre IV du présent Code, ainsi que celles visées dans la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse, se déroulent à huis clos. ».

15 septembre 2005.

Christine DEFRAIGNE.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 757 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met een tweede lid, luidend :

« In elk geval verlopen de procedures bedoeld in de hoofdstukken XI, XI_{bis}, XII en XII_{bis} van Boek IV van dit Wetboek, alsook die bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, achter gesloten deuren. »

15 september 2005.